

ERDÉLYI GAZDA

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP

A LAP AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET
TULAJDONA.
TELEFON : 158 szám.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVÁR, ATTILA-UTCA 10 SZÁM
TELEFON : 158 SZÁM.

Az E. G. E. alapító tagdíja 2000 lei, rendes tagdíja évi 200 lei, kisgazdák, gazdatisztek és gazd. alk. részére 150 lei. A tagok az Erdélyi Gazdát 150 lei pótdíj ellenében kapják.

A lapfelügyelő bizottság felügyelete mellett felelős szerkesztő és kiadó:

TÖRÖK BÁLINT

AZ E. G. E. TITKÁRA.

Előfizetési díj nem tagok részére:
Egy évre 400 lei Negyed évre 100 lei
Fél évre 200 lei Egyes szám 8 lei

Lapunk minden számának címszalagjára reávezetjük az egyesületi tagok és az előfizetők tagdíj-, illetve előfizetési díjhátralékát. Arra kérjük tisztelt olvasóinkat, hogy a címszalagon kimutatott hátralékot az E. G. E., illetve az Erdélyi Gazda kiadóhivatala címére, külön felszólítás bevárása nélkül beküldeni sziveskedjenek.

Az okleveles gazdák és gazdatisztek szerepe és hivatása a falu felvilágosításában.

A mai nehéz, az egész világ mezőgazdaságát szinte válsággal fenyegető krízisben a mi államunk helyzete is nagyon komoly. Hogy a román királyság agrárállam, az el nem vitatható. Ennélfogva gazdasági terményeinek olcsóbb előállítására, olcsóbb értékesíthetősége, szóval más agrár államok termékeivel való versenyképessége vagyonsodásának, boldogulásának az alapja, hogy pedig olcsóbban állítsunk elő, tehát versenyképesek legyünk, ez a birtokok okszerű és szakszerű kihasználásától függ. Ezt a kihasználást pedig, melyet nevezünk okszerűen jövedelmező gazdálkodásnak, csakis úgy érjük el, ha a birtokokat szakszerűen képzett, okleveles, intenzíven kezelt birtokon szerzett gyakorlattal rendelkező gazdák, vagy gazdatisztek kezelik.

A mai mezőgazdasági kultúra előrehaladásával szükséges, hogy a nagybirtokokat olyan képzett gazdák, vagy gazdatisztek kezeljék, akiknek több alkalmuk volt ahhoz, hogy sokat lássanak és sokat tanulhassanak, hogy tapasztalataikat, elméleti tudásukat a birtok jövedelmezővé tételében eredményesen használhassák fel.

Ha a birtokokat ilyen nemcsak termelni, hanem számítani is tudó intelligens gazdák és gazdatisztek fogják kezelni, akkor olcsóbban fognak többet termelni és ezáltal előállított mezőgazdasági terményeikkel versenyképesek is lesznek. De nemcsak evégből fontos az okleveles, szakképzett gazdák szerepe, hanem szociális szempontból is, amire jelen cikkemben óhajtok rámutatni.

Az agrárreform következtében nagy, eddig jórésztben intenzíven kezelt földterületek vonattak el a szakszerű kezelés alól és osztattak szét olyan nincstelenek között, akik nagy részüknek nincs anyagi ereje, hogy legalább is fenn tudja tartani az eddigi termelést. Itt ezután többtermelésről nem is beszélhetünk. Ezek a szétosztott parcellák addig termelnek, amíg a régi tulajdonos által beleadott trágya hatása érvényesül. A kiélt földek táperő-utánpótlása nagyon csekély lesz, vagy egyáltalán nem lesz és ezek a ma még vérmes reményeket tápláló

törpebirtokosok egy nap arra fognak ébredni, hogy földjük nem, hogy jövedelmet adna, de nyomasztó terhet ró vállaikra. Megélni belőle nem tudnak, a megcsonkított birtokon kevesebb lesz a munkaalkalom, ennek következtében mindig nagyobb és nagyobb lesz az elégedetlenség. Mesterségesen kitenyésztődött egy mezőgazdasági proletáriátus osztály, ami egy folytonos kielégületlenségnek lesz a tüzfészke. Ezen elégtelen lelkekhez könnyen hozzáférhet a prédára leső kommunizmus és ha nem sietünk ezeket gyámolítani, kiszámíthatatlan káros következménye lehet a nagyon hangoztatott népboldogításnak.

Ennek a megakadályozása volna egyik fotos feladata az okleveles, képzett gazdáknak. Ez a feladat pedig a falu népe oktatásában, vezetésében, gyámolításában áll.

A magyar okleveles gazdáknak mindig első és fő törekvése volt a többtermelés. A többtermelést pedig nemcsak azáltal érik el, ha a rájuk bízott birtokon a legolcsóbban a legtöbbet termelik a lehetőség szerint, de ha a birtokot körülvevő község népét is a többtermelésre buzdítják és példát adnak nekik arra, hogy jövedelmezőbben gazdálkodjanak. Ezt pedig eléri azáltal, ha a falu népével szakszerű előadások keretében megismertetik a mezőgazdasági vívmányokat.

Hisszük, hogy az okleveles gazdák és gazdatisztek örömmel és önként vállalják e munkát elsősorban azzal a magyar földművelőnéppel szemben, amely minden mezőgazdasági szakiskolából ki van zárva a román nyelv nem ismerése miatt. Téli munkaprogramunk megvalósíthatása érdekében kérjük az okleveles gazdákat, hogy gazdasági előadások tartására vállalkozni és e körülményt az E. G. E. titkári hivatalához bejelenteni sziveskedjenek.

Hogyan takarmányozzuk a fejős teheneket?

Részlet dr. Szász Ferencnek a Kolozsvári Gazdasági Egyletben tartott előadásáról.

Az állatok takarmányadagjainak kiszámítását épen úgy kell elképzelnünk, mint a gépek fűtőanyagszükségletének megállapítását, minél nagyobb munkát végző egy gép, annál több benzint, kőszentet, vagy fát fogyaszt, minél többet termel egy tehén, annál több tápanyaggal kell ellátnunk, hogy felvegye a termeléshez szükséges „fűtőanyagokat”. Ezzel a kifejezéssel nem mondottunk lehetetlen dolgot, mert az állat takarmányozás tudományos kutatásának mai fejlettsége mellett az eljárás az, hogy kiszámítják a tej hőtermelő képességét, azután megállapítják azt, hogy mennyi és milyen takarmány termel annyi hőt, amennyi meg-

felel a termelendő tej hőtermelő képességének; így aztán könnyű dolog megállapítani azt, hogy mivel takarmányozzuk teheneinket. Mindég annyi takarmányt kell adagoljunk nekik, hogy abban a termeléshez szükséges hő bennfoglaltassék. Ezt a hőmennyiséget keményítő sulyában szokás kifejezni és az így nyert adagokat keményítő értéknek nevezik. A takarmányozás elméletével foglalkozó kutatók ezenkívül megállapították azt is, hogy az adandó tápanyagok vegyi összetétel szerint milyen arányban kell, hogy legyenek, hogy a tejelés a legjobb legyen. Különösen fontos a fehérje anyagoknak, amiből a sajt lesz, az etetése, mert beleyurhatunk akármennyi tápanyagot állatainkba, ha azokban nincs kellő mennyiségű fehérje, az állat saját testének fehérje anyagaiból fogja a tejben levő fehérjét gyártani, le fog soványodni. A fehérje tartalma anyagok etetése már abból a szempontból is fontos, mert azok adagolásával bizonyos mértékben emelhetjük a tehének tejelő képességét is.

Hogy a fejős tehenek helyes takarmányozását megállapíthassuk, szükséges tudnunk azt, hogy milyen anyagokból áll a tej?

A tehéntej átlagos összetétele a következő:

Víz	87.65	százalék
Zsir	3.40	„
Sajtanyag	2.90	„
Tejcukor	4.50	„
Egyéb anyagok	1.55	„

összesen 100.00 százalék.

Ha ezeket az anyagokat megvizsgáljuk hőtermelő képességük tekintetében, úgy arra az eredményre jutunk, hogy egy liter tejben épen annyi fűtőanyag van, mint 55 gramm zsirban.

A takarmányok fűtőképességét nem zsir sulyban, hanem a keményítő fűtőereje szerint állapították meg. Ez azon az alapon volt lehetséges, hogy egy kilógramm zsir hőtermelő képessége megfelel négy kilógramm keményítő erejének.

Ma már táblázatokban összeállítva megkapjuk az összes szokásos takarmányok ugynevezett keményítő értékét, ennek segítségével kiszámíthatjuk a takarmányadagokat bármilyen tejelő tehenünk számára.

A takarmányozás kérdésénél négy dologgal kell számolnunk: *testsulyal*, illetve az állat nagyságával, a *termelt tej minőségével* és *menyenyiségével*, a *vambességgel* és végül azzal, hogy végez-e a tejelő állat *munkát*, testmozgást, vagy sem?

A testsulyra nézve megjegyezhetjük, hogy a takarmány-adagok kiszámításánál mindég 1000 kilógramm testsulyra vonatkoztatjuk azokat. Ez az adag tehát megfelel két közepes tehén takarmány szükségletének. Bármilyen testsulyu állatra nézve megállapíthatjuk a szükséges takarmány mennyiségét.

Gazdák általános biztosító
Részv.-társ.-nál.

Székhelye: Arad. Allgazgatóságok: Kolozsvár, Temesvár. Vezérképviselőségek Arad, Brassó, Nagyvárad, Marosvásárhely, Déva, Dicsőszentmárton, Oyulafehérvár, Nagyenyed, Szatmár és Nagyszeben. Elfogad tűz, jég, élet, állat, betöréses lopás, baleset, szavatossági, szállítmány és üveg biztosításokat. — Egyesületi tagok külön kedvezményben részesülnek. Minden biztosítási ügyben részletes tájékoztatást nyújtanak a vezérképviselőségek és egyesületünk titkári hivatala.

A termelt tej minőségére nézve fontos dolog tudnunk azt, hogy a zsírosabb tej előállításához több tápanyag kell, mint a soványabb tej előállításához. Ebből a szempontból különösen a megfelelő mennyiségű fehérjének az adagolása a fontos, vagyis arra ügyelünk, hogy a takarmányban minden 1 liter tejre jusson 35—40 gramm fehérje.

Vemhes teheneknél a tejelő képesség után kiszabott takarmány adagon felül még a vehem tápanyagszükségletével is számolni kell. Különösen ügyeljünk előhasi üszök takarmányozására, mert azok maguk is növekedésben vannak és így erre is kell számítani egy bizonyos takarmánymennyiséget.

Ha igazuk a fejős teheneket, ami semmi esetre sem helyes dolog, úgy a munkára is kell számítani megfelelő takarmánymennyiséget.

A szénát és szalmát általában nem szokás mérni, pedig ezzel felesleges pazarlást üzünk. *Csak annyi szénát adjunk teheneinknek, amennyi feltétlenül szükséges,* a többi tápanyagokat nyújtjuk moslák, vagy abrak formájában. A mai drága takarmány árak mellett sokkal olcsóbban vesszük meg gabonadara formájában a szükséges tápanyagokat, mert ma a gabona olcsó.

Az eddig elmondott elvek tekintetbe vételével lássuk most már néhány gyakorlati példából, hogy mit adjunk fejősteheneinknek takarmányul. Az *egyedi*, vagy egyéenkénti takarmányozás keresztülvitele kiscgazdánál, ahol nincs sok tehén, minden további nehézség nélkül keresztülvihető, nagyobb gazdaságokban a különböző tejelő képességű teheneket egy jászolhoz kötik és úgy osztják el a szükséges adagokat.

Az alábbi adatok 1000 kilogramm élősulyra vannak kiszámítva; * ezekből könnyen ki lehet számítani egy akármilyen sulyu tehén takarmányszükségletét, majd erre is dolgozunk ki egy példát. 10 liter napi tejelés mellett kell 1000 kg. élősulyra:

I. 9 kgr. közepes réti széna, 5 kgr. here, vagy lucernaszéna, 4 kgr. árpaszalma, 3 kgr. zabpolyva, 40 kgr. takarmányrépa, vagy répaszelet, 2 kgr. buzakorpa, 1/2 olajpogácsa.

II. 10 kgr. közepes réti széna, 10 kg. zabszalma, 5 kg. zabos bükkönyszéna, 50 kg. szeszmoslák, 2 kg. árpadara.

Ha a tehén több tejet ad, úgy a szálas takarmány, moslák, répa, vagy répaszelet adagját nem változtatjuk meg, csupán az abrakot kell emelnünk. 15 liter tejet adó tehének abrakja az I. táblázat takarmányozási rendje alapján a következő változást szenved: buzakorpát kap: 2 és fél kilót, olajpogácsát kap háromnegyed kilót. 20 literes tehén adagja lesz: 3 kiló buzakorpa és 1 kiló repcepogácsa a rendszeres szálason felül.

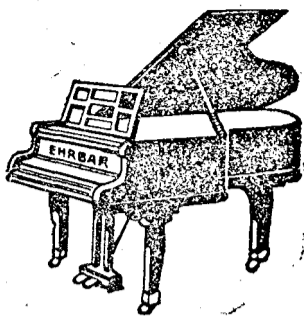
A II. táblázat szerint egy 15 literes tehénnek kell árpadara 3 és fél kiló, 20 literes tehénnek pedig 4 és fél kiló. Ezeknek az adagoknak a kiszámítása a bevezetésben elmondott keményítő érték alapján történt és 1000 kgr. élősulyra vonatkozik. Természetes dolog, hogy egy 10 literes, 600 kilogrammos tehénnek kevesebbet kell adnunk; egyszerű számítási művelettel a következő adatokat nyerjük a II-ik táblázat alapján: 6 kgr. közepes réti széna, 6 kgr. zabszalma, 3 kgr. zabosbükköny széna, 18 kgr. szeszmoslák, 1 és 1/4 kgr. árpadara.

Kis testű teheneknél vehetjük, egyszerűen a táblázatok fél adagjait, amelyek 500 kgr. sulyuk felelnek meg, eszerint egy 500 kgr. sulyu tehén adagja, amely naponta 20 liter tejet ad a következőképpen alakul:

I. 4 és fél kgr. közepes minőségű réti széna, 2 és fél kgr. lóhereszéna, 2 kgr. árpaszalma, 1 és fél kgr. zabpolyva, 20 kgr. takarmányrépa, vagy répaszelet, 1 kgr. buzakorpa, 1/4 kgr. olajpogácsa.

Vagy: II. 15 kgr. szeszmoslák, 5 kgr. zabszalma, 5 kgr. réti széna, 2 és fél kgr. zabosbükköny széna, 1 kgr. árpadara.

* L. Szász Ferenc (Pusztakamarás) „Tehencszecink szervezése és vezetése” Pátria 1909.

A világhírű
„EHRBAR” zongorák
a legjobbak. ☸ Gyári árak!
ENGROSS! ENDETAIL!

Kivánatra árajánlással és katalogussal szolgál:

ODEON-MŰVEK

BUCUREȘTI,

Calea Victoriei 79.
(vis a vis de Biserica Alba)

Fiókok: București, Bulv. Elisabeta No. 1. (Grand Hotel Boulevard alatt). — Cernaui Str. Româna Nr. 11. — Cluj, Str. Memorandului 16.

44

Ha egy gorombán utána számítunk, közepes testű teheneknél a következő szabályt állíthatjuk fel: 6—8 liter tejet adó tehénnek adunk 1.50 kg. abrakot, 9—15 liter tejet adó tehénnek adunk 1.25 kg. abrakot, 11—17 liter tejet adó tehénnek adunk 3.00 kg. abrakot. Ezenfelül tejelőknél aztán emelhetjük az adagot mindaddig, amíg az abrakolás hasznosnak mutatkozik. Hogy helyesen járunk-e el, azt ellenőrizhetjük az által, hogy jó erőben levő fejős teheneinknek sem soványodni, sem hizni nem szabad.

Látjuk tehát, hogy fejős teheneket nem lehet egyformán takarmányozni, nem lehet takarmányozásuk rendjét egy kaptafára huzni, hanem saját anyagi érdekünk miatt is különbséget kell tennünk tehén és tehén között, aszerint, hogy milyen a tejelőképessége és test-sulya.

A mezőgazdasági kamarai választói névjegyzékbe való felvétel.

A mezőgazdasági kamarai választói névjegyzékét a járásbíró állítja össze a községi képviselőtestületek előterjesztésére. A mezőgazdasági kamarákról szóló törvény értelmében a járásbíró minden év december hó folyamán kifüggeszti a választók névjegyzékét. Azok, akik beírásokat, vagy törléseket óhajtanak, minden év január elsejétől 15-ikéig megtehetik. A kifüggesztés után 15 napon belül az érdekeltek a törlés, vagy bejegyzés céljából fel szólhatnak a járásbírósnál. A felek a felszólalón kívül közigazgatási uton idézhetnek meg. A felszólalóknak kérésük beadásakor terminust adnak, melynek tudomásul vételét a kérvényeiken igazolják. Amennyiben kérvényeiket nem nyújtják be személyesen, akkor sem idézhetnek meg, hanem a bíróságnál érdeklődniök kell a határidő iránt. A határozat kihirdetésétől számított 10 napon belül az elégedetlenek a törvényszékhez felelhetnek, amely sürgősen itélkezik a beadás napjától számított 15 napon belül. A törvényszékhez való idézés

Ismét kapható

a Krieger-féle **REPARATOR**

hülés, csuz, kőszvény elleni szer, minden gyógyszerárban. Ara 65 L. Ahol nem kapható, oda 3 üveget 210 lei utánvétellel küld a főraktár

Farmacia FLOHR Cluj.

ugyanolyan uton történik, mint a járásbírósnál. A törvényszék határozata felelkezés nélkül hozatik. Az érdekeltenek másolatot vesz a határozatról s azt benyújtja az illetékes bírónak, hogy a névjegyzékbe való beírás, vagy törlés a törvényszék határozata értelmében megtörténjék. Egyébként ha a törvényszék helyet ad a felelkezésnek azt megindokolja.

A törvény e rendelkezéseire azzal hívjuk fel a gazdaközönség figyelmét, hogy kisérjék figyelemmel a járásbírósnál, hogy fel vannak-e véve a választói névjegyzékbe s akik bármily okból kimaradtak a választói névjegyzékből, kérjék felvételüket.

Az erdélyi gazdaijak németországi tanulmányutja.

Az erdélyi gazdaijak németországi tanulmányutja iránt az érdeklődés egyre fokozódik. Mégsem olyan méretű az, amilyennek jelentőségénél fogva lennie kellene. Egy olyan ritka alkalom ez a haladni vágyó földműves, vagy tanulmányaikat folytatni nem tudó gazdasági pályára készülő ifjak és fiatal okleveles gazdák számára, hogy talán egész életükben nem lesz még egy alkalom, amikor a nyugati mezőgazdasági kultúráról saját szemükkel és személyes tapasztalataikkal szerezhetnek tudomást. A tanulmányut, mely márciustól októberig tart és mindössze 12—16,000 L-be kerül, kívánatos volna, hogy minél nagyobb számban jelentkezzenek a gazdaijak. A gazdaijak Németországban való elhelyezéséről ott a helyszínen az E. G. E. által felkért megbízott gondoskodik. Az egyes gazdaságokba beosztott ifjak, mint családtagok részt vesznek az összes gazdasági munkákban úgy, amint azt a német gazdaijak is teszik. Nem szabad azonban annak megítélésénél a hazai gazdasági viszonyok szemüvegén nézni a dolgot, mert a német mezőgazdaság mintaszerűen fejlett és a szociális viszonyok között is lényeges különbségek állnak fenn.

A német nyelv ismerete nem okvetlenül szükséges. Az ott úgy is elsajátítható munkaközben.

A kiránduláson csak a 17. életévüket betöltött ifjak vehetnek részt. Előnyben részesülnek azok a felvételnél, akiknek szülei tagjai az E. G. E.-nek, vagy akiket a községi gazdakörök, vagy szövetségek ajánlanak. A felvétel iránti bélyegmentes kérésben feltüntetendő a résztvevő neve, életkora, végzettsége, vallása és lakhelye, szüleinek neve, birtokuk kiterjedése. A résztvételi díj két részletben fizetendő. Az első részlet márciusban a Németországba

való elindulás előtt, a második szeptemberben a Németországban való hazaindulás előtt, amikor a résztvevők egy 10—14 napos körutat tesznek Németországban, a nevezetesebb mintagazdaságok és gazdasági intézmények megtekintése céljából. — Azok a gazdaiifjak, akik a gazdasági munkálatokban részt venni és fizikai munkát ott végezni nem akarnak, havi 80—100 márka ellátási díjat fizetnek. A tanulmányi utra való jelentkezések az E. G. E. titkári hivatala címére küldendők.

Rendelet az export-lóhere és lucernamagvak kezelésére.

Az E. G.-ban megemlékeztünk volt a tükarmányeműek magvainak forgalombahozataláról szóló törvény szövegének módosításáról, mely a heremagvak ólomzárólt állapotban való exportálását írja elő. A pénzügyminiszterium a 3161/927. sz. királyi dekrétum végrehajtása ügyében most egy rendeletet intézett a vámhivatalokhoz, mely a következőket tartalmazza.

Az arankamentesített lóhere és lucernamagot leplombált zsákokba kell helyezni, címkézni és mellékelni kell azokhoz egy magvizsgáló állomás analízisét.

Az arankás lóhere- és lucernamaghuładéket (rostaaljat), hogy az kivihető legyen, hasonlóképpen zsákokba kell helyezni, címkézni kell és mellékelni kell a bukaresti központi magvizsgáló állomás analízisét.

Arankamentesített magvak szállításánál a vámhivatalok minden vagonból kötelesek 250 gramm mintát venni, amelyet a bukaresti központi mezőgazdasági állomáshoz kell beküldeni. A mintához mellékelni kell a hivatalos átiratot, amelyben feltüntetendő az exportőr neve, a rendeltetési ország és a kivitt mennyiség. Ez utóbbi a kiviteli statisztika összeállításához szükséges.

EGYLETI ÉLET

Tagdíjnyugtázás.

Az E. G. E. titkári hivatalához a következő összegek küldettek be:

1926. évre 200 lei tagdíjat fizetett: Borbély Kálmán, Keresztes István Kolozsvár, Sigmund Ákos Hídalmás (100 lei), Fried Lpót Tóvis (100 lei), „Hangya” Sáromberke, Adria Biztosító Társulat, dr. Bőszörményi Sándor Kolozsvár.

1926. évre 100 lei E. G. pótdíjat fizetett: Sigmund Ákos Hídalmás, Adria Biztosító Társulat, dr. Bőszörményi Sándor Kolozsvár.

1927. évre 200 lei tagdíjat fizetett: Borbély Kálmán, Keresztes István Kolozsvár, Sigmund Ákos Hídalmás, Fried Lpót Tóvis, Beliczay Sándor Marosvécs (150 lei), Vármegyei Gazdasági Egylet Nagyvárad, „Hangya” Sáromberke, Adria Biztosító Társulat, dr. Bőszörményi Sándor, özv. Lészay Ferencné Kolozsvár, Kiss Lajos Bonchida (150 lei).

1927. évre 150 lei E. G. pótdíjat fizetett: Sigmund Ákos Hídalmás, Fried Lpót Tóvis, Keltz Simon Sziget-

falu, dr. Benitzky György Folya (50 lei), Beliczay Sándor Marosvécs, „Hangya” Sáromberke, Adria Biztosító Társulat, dr. Bőszörményi Sándor Kolozsvár, Kiss Lajos Bonchida.

1928. évre 150 lei tagdíjat fizetett: Wolf Antal Nagyösz, Kiss Lajos Bonchida.

1928. évre 150 lei E. G. pótdíjat fizetett: Wolf Antal Nagyösz, Kiss Lajos Bonchida.

Vegyes közlemények

December hó 5-ig be kell vallani a föld- és házbérjövédelmet. Aki nem ad be vallomást, arra az idej adójának háromszorosát vethetik ki. Az adóbevallás módját részletesen ismertettük az Erdélyi Gazda november 20-iki számában!

Angelescu az agrár-vizekre tévedt. Angelescu közoktatásügyi miniszter nevét az összes kisebbségek ismerik, akiknek iskolásgyermekek van, vagy akik iskolába járnak. Ujabbán egy törvényjavaslatot készített, amely szerint az összes gazdasági, ipari, művészeti stb. iskolák is mind az ő hatásköre alá kerülnek. Az értekezletre a meghívott szakminiszterek közül azonban egyik sem ment el és így valószínűleg megbukik az egész tervezet, amely egyébként is halvaszületett gondolat volt.

A sváb községek megtagadták a román kulturadó fizetését. 18 aradmegyei sváb községre a költségvetés végösszegében 5% iskolai, 1% egyházi és 1% közoktatásügyi illetéket rótt ki az aradmegyei prefektus jogtalanul. A svábok megtagadták az összeg fizetését és így az ügy a miniszter elé került, aki a sváboknak adott igazat, mert a kisebbségek nem nyújthatnak segítőkezetet a román tanügyi és vallásügyi intézmények támogatására.

300 kiscgazda földjét vették el megint. A földreform-törvényt szociális célok érdekében alkották meg. A számos antiszociális földreform-ügyi esethez most egy újabb csatlakozik. Turterebes községben mintegy 300 kiscgazdától vették el a nyolc év óta megvásárolt, áttelekönyvezett ingatlanokat Tudoriu volt szatmári agronom felebbezése alapján. Az ingatlanok elvétele formai hiba alapján történt, amennyiben a vételeket, amelyek 10 holdon alóliak, nem terjesztették fel felsőbb jóváhagyásra. Az esethez kommentárt fűznünk felesleges.

Csordaszámra árverezték adóért a kiscgazdák marháit az Avasvidéken, ahol a nyomor miatt saját életük tengetéséhez is alig tudnak elegendő pénzt keresni. A háromszorosra emelt adók folytán vevője sem akadt a marháknak és így kénytelen volt a végrehajtó elállni az árveréstől és megelégedni a verejtékkel kiizzadott részletfizetésekkel.

Olcsóbb lesz a ruha. A textilárak vámját leszállították, amelynek következtében a ruházati cikkek árának csökkenését remélhetjük. A kormány a belföldi gyárakat aként óhajtja rekompenzálni, hogy szükségleteit a belföldön

rendeli meg és ezügyben a lakossághoz is felhívást intéz.

Heremagtisztítás a gazdák részére. Több tagtársunk érdeklődése alapján közöljük, hogy a gazdák saját szükségletére, vétési célokra tisztítandó heremag arankamentesítését a Banca Centrala csak január hó folyamán fogja eszközölni a rendelkezésére álló Bedell-gépeken, amelyekből tudomásunk szerint egy van Kolozsváron, egy Szatmáron, egy a Bánátban, egy pedig a Székelyföldön. A tisztítás díja 100 kg-ként 800 lei. A Bedell-féle vaspár 100 kg-ként külön kb. 80 lei. A Bedell-gép ugy a kis-, mint a nagyaránkától megtisztítja a magot. A tisztításra, helyesebben arankamentesítésre, küldendő magoknak rostálnak és pormentesnek kell lennie.

A múlt évben előfordult tüzeseteknél a károsultak 60 százaléka nem volt biztosítva, miáltal tetemes károk érték az elemi csapás által sujtott vagyonok tulajdonosait. Tekintettel a biztosítással járó költségekre — a károkhoz viszonyítottan — alacsony voltára, ne mulasszunk el önmagunkkal szemben fennálló kötelességünket teljesíteni és biztosítsuk épületeinket, valamint a benne levő ingóságainkat.

A Distol gyógyhatása. A „Köztelek” legutóbbi számában „Csökkent-e a Distol gyógyhatása?” címen Babik József főállatorvos részletesen foglalkozik a Distol gyógyhatásával, amelyben megállapítja, hogy semmivel sem csökkent a Distol gyógyhatása és ezt a gyakorlati és kísérleti adatok igazolják. Igazolja ezenkívül az a körülmény is, hogy a Distol-adagok és hatásuk dr. Marek József állatorvosi főiskolai tanár részéről is állandó ellenőrzés alatt állanak. A Distol ma Romániában is egyedüli biztos szer a szarvasmarhák és juhok mételeykórja ellen.

A tekerőpataki gazdakör műsoros estélye. A tekerőpataki gazdakör dr. Péterffy Lőrinc esperes-plébános irányítása mellett folyó hó 13-ikán a község háza ujjáalakítása alkalmából annak dísztermében műsoros estélyt rendezett. Dr. Péterffy Lőrinc gazdaköri elnök megnyitójában az öntudatos gazdasági munkát állította kivezető ut gyanánt hallgatói elé s rámutatott arra, hogy a gazdakörökben a téli esteli órák felhasználása gazdasági dolgok megbeszélésére milyen nagyfontosságú a falukultúra szempontjából. Ezenkívül Gereöffy Csanád tartott előadást a székely népviseletről, a régi szövés-fonás újabb megkezdéséről, kifejtve annak jelentőségét, ha népünk újra visszatér a régi népviselethez. A tekerőpataki gazdakör ezen estélyén elhangzottak, súlyos gazdasági viszonyaink között, nagyon nélkülözött utjelzőül szolgáltak a falusi népek nemes célok érdekében leendő hasznos lekötése felé.

Tejszövetkezet alakult Alsóboldogfalván. Intenzív szövetkezeti élet indult meg Alsóboldogfalván. Csak a múlt évben alakult újra a községben a hitelszövetkezet s ma már tejszövetkezet alakulásáról veszünk hírt. A tejszövetkezet megalakítását a Gazdasági és Hitelszövetkezetek Szövetsége segítette elő azáltal, hogy a szükséges gépek beszerzésére 1 éves kamatmentes kölcsönt adott.

Két új szövetkezet Székelyudvarhelyen. A székelyudvarhelyi iparosok és kiscgazdák elhatározták, hogy hitelszövetkezetet alakítanak, illetve a felszámolás alatt álló szövetkezetet új életre keltik. A mozgalom dr. Kassai István és Gyerkes Mihály vezetésével annyira megerősödött, hogy remény van arra, hogy félmillió részvénytőke összegyűl s még ez évben megkezdheti a hitelszövetkezet működését. Az új szövetkezet a Gazdasági és Hitelszövetkezetek Szövetségének tagjaként fog működni. A másik alakulóban levő szövetkezet a székelyudvarhelyi kertészek szövetkezte, amely a bolgárokkal igyekszik majd felvenni a versenyt.

Felhívjuk olvasóink szíves figyelmét a lapunk hirdetés rovatában közölt F. Neuhaus léte kombinált rosta, szeparátor és trőör hirdetésére. A prospektus szerint a rosta 90%-ig tisztít a fűmágtól a babig minden nagyságu magot.

PIAC.

Gabonaárak métermázsanként feladó-állomáson: Buza Erdélyben 730—740, Bánátban 710—715 lei. Barcasági és fogarasi rozs 600—610, nagykarolyi 630 lei. Zab 500—510 lei. Sörárpa 600—610, takarmányárpa 550—560 lei. Tengeri régi 570—600, új 480—500 lei.

Élőállatok Brassóban. Exportörök kg-ként élősúlyban 20—23 lei, sertés 30—33 lei. Igásörök darabonként 7—12.000 lei, igásló 4—10.000 lei, luxusló 14—20.000 lei.

Lucerna- és lóheremagvak árai változatlanok, vagyis heremag nagyaránkamentes prima minőségű 50 L., rostált 46—47 L., esőverte gyenge kg-ként 40 L.-től feljebb. Lucerna-mag kg-ja 45—55 L.

APRÓHIRDETÉSEK.

Allást keres 8 gimnáziumot végzett, szorgalmas, megbízható, ügyes fiatalember. Cim a kiadóhivatalban.

Ispánt keres január elsején való belépésre, dr. Szent-Iványi Gábor gazdasága Sântilvan pu. Ozun jud. Treiscaune 102.

Tárças boronát keres megvételre dr. Wolff Gyula Turda.

Szakiskolát végzett kertész kerestetik, aki 20 hektár bulgár kertészet és egy uradalmi virágkert vezetését vállalni tudja. Pályázatot a kiadóhivatalba kérek, fizetési igények megjelölésével és bizonyítvány másolatokkal.

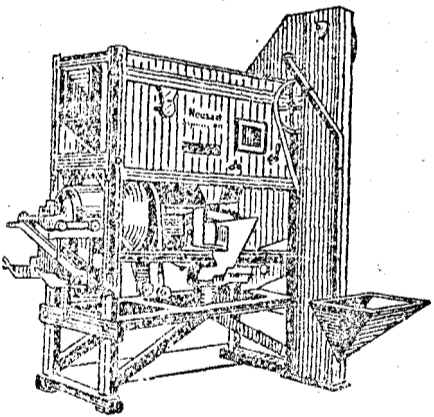
Földmivesiskolát végzett szerény igényű, kis családú, 15 évi gyakorlattal, a gazdaság minden ágában jártas, állattenyésztés, hizlalás, maktár- és tejkezeléshez ért, állást

keres. Cim a kiadóhivatalba. Sz. J. jeligére.

Több évi gyakorlattal bíró nős gazda, ki a mezőgazdaság minden ágában és állattenyésztésben teljes jártassággal bír, ugyiszintén a mezőgazdasági gépek kezelését is érti, a román nyelvet írásban is bírja, 1928 január 1-től megfelelő gazdatiszti, vagy bármely vezetői állást elfogadna. Cim: Szilágyi Jenő gazdatiszt Sântionlunca, p. u. Ozun, jud. Treiscaune.

Gazdák, szövetkezetek!

Használjátok a

»Neusaat-Veredler«

VETŐMAGTISZTÍTÓT,

a dortmundi kiállítás alkalmával a bíráló bizottság a kiállításon levő tisztítógépek közül egyedül jutalmazta a Német Gazdasági Egylet legnagyobb kitüntetésével, „AZ EZÜST ÉREM”-mel és azt mint „ujat és figyelemreméltót” ismerte el!!!! ooooo

Támaszkodjatok a vezető szakemberek ítéletére!

NEUHAUS F. G. m. b. H.

(társaság korlátolt felelősség mellett)

vetőmagtisztító és rostaszerkezetek gépgyára. EBERSWALDE.

Vezérképviselő: POLAK BENŐ, WIEN
VI. Kolschitzky-Gasse Nr. 10.

Gyümölcsfa és szőlőoltványok

legjutányosabban beszerezhetők

„TRANSYLVANIA“

Faliskola és Szőlőoltványtelep, Alud, Judetul Alba.

Árjegyzék kívánatra ingyen. 3977

Cséplőgarnitúrák.

A legújabb gyártmány, hosszú rázó-szerkezettel, duplasoros golyóscsapágyakkal, acélrámával, benzín petroleum-motorral, gőzgéppel párosítva

Malmigépek Ganz hengerszékek, szik-szíták, kombinált koptató- és tisztítógépek, daratisztítók stb.

malomátalakítások, Dieselmotorok kompresszoros és kompresszor nélküli kiviteben.

Cormick-International

petroleum traktor 3 vasu ekével.

Hosszu lejáratu fizetési feltételek. Gyári árak.

Román Gazdasági Géphereshedelmi Rt.

Az Első Magyar Gazdasági Gépgyár R. T. Budapest romániai képviselete.

Cluj—Kolozsvár, Str. Regina Maria 45.

Telefon: 151. Távirat: Locomobil.

3997

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Részvtárs. Cluj-Kolozsvár, Plata Unirel (volt Mátyás király-ter) 7. sz.

Fiókjai: Dés, Dicsőszentmárton, Gyulafehérvár és Marosvásárhelyen. — **Saját tőkéi** 77 millió lej. **Affiliált intézetei:** Tordaaranyosvármegyei Takarékpénztár Rt. Tordán, Alsófehérvármegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár Rt. Nagyenyed, Udvarhelymegyei Takarékpénztár Rt. Székelyudvarhelyen és Székelykeresztúron, Szászrégenvidéki Takarékpénztár és hitel Rt. Szászrégenben és Népbank Rt. Bánffyújnyadon. Minden bankügyletet a legelőnyösebben végezz. — Engedélyezett devizahely. — Áruárak a vasu mellett. 3805

Szőlőoltványokat, Alanyvesszőket

elismert elsőrendű minőségben szállítanak

Ambrosi. Fischer és Társai

Faliskolák és szőlőoltványtelepek részv. társ. Alud—Nagyenyed. Répes árjegyzék díjtalan. 88

Ingyen

küldöm **szőlőoltvány** árjegyzékemet mely az egész országban a legolcsóbb árakat és minden szőlőbirtokosra nézve megfizethetetlen tanácsokat tartalmaz. A saját é-dekében ne vegyen addig oltványt, vagy bármilyen fajta vesszőt, míg at nem olvassa szőlészeti útmutatómat.

Cim: J. SZÜCS szőlőtelep 23. DIOSIG, Jud. Bihar. 95

Viszonteladók magas jutalék mellett kerestetnek.

„AMBROSI“

szőlőoltványtelep
MEDIAS-MEDGYES

1898 óta szállít elsőrangú szőlőoltványokat és amerikai alanyvesszőket.

Árjegyzék ingyen. 86

Minden számító és jó gazda vesz egy
CENTAUR-traktort
mert ára csak 85.000 Lei

elváromlatlanul ab Cluj és mert nálunkis már bebizonyosodott, hogy egyszerű és könnyű kezelése mellett elvégzi a mezőgazdaság valamennyi munkáját, szánt, boronál, hengerel, vet, kapál, kaszál, arat, csépel, vontat és a gazdaságban lévő gépek hajtására a legalkalmasabb. -- Fentartása és üzemeltetése a legolcsóbb. -- Részletes ajánlattal szolgál: TALAJMIVELŐ R.-T. Budapest, V. Alkotmány-ucca 25. szám. 39999999

90

Már 10 Cseh-koronáért — 50 Leiért

kaphat 1/8 csehszlovák sorsjegyet az I. osztályra

UNGÁR S. Bankházánál, BRATISLAVA, (Csehszlovákia) Ventur-u. No. 20.

Kis rizikóval

csak nálunk nyerhet

Nagy vagyont.

Főnyeremény: 2 millió Kc = 10 millió lei.

További nyeremények: 1.000.000 Kc, 700.000 Kc, 300.000 Kc, 200.000 Kc, etc. etc

Össznyereményérték: 60.000.000 Kc 300.000.000 Lei

Sorsjegyárak:	1/8	Kc 10	1/4	Kc 20
		Lei 50		L. 100
	1/2	Kc 40	1/1	Kc 80
		L. 200		L. 400

Rendeljen azonnal a kezdőhúzásunkhoz! -- Fizetés a sorsjegy vétele után. -- Diszkrét szétküldés. -- Húzás után azonnal küldjük a hivatalos nyereményjegyzéket.

* Ügyes képviselők magas jutalékkal azonnal felvételnek. 50